

Które okopowe w ekologicznej produkcji?

Autor: dr inż. Ewa Tendziagolska

Data: 14 października 2015

Udział okopowych w strukturze zasiewów nie powinien przekraczać 25%. Rośliny okopowe z racji wysiewu lub sadzenia w szerokie rzędy i międzyrzędzia wymagają przeprowadzenia licznych zabiegów pielęgnacyjnych, co wraz z późnym zwarciem łąnu powoduje wzmożony rozkład próchnicy oraz zwiększa ryzyko wystąpienia erozji.

Wpływ, jaki rośliny okopowe mają na glebę, jest związany ze specyfiką ich uprawy – jako plon główny zbierane są korzenie, stąd niewielka ilość pozostawionych resztek poźniwnych – podstawowego źródła materii organicznej. Okopowe mają także wysokie wymagania nawozowe (szczególnie burak cukrowy). Dodatkowo okopowe charakteryzują się ujemnym współczynnikiem w kształtowaniu bilansu materii organicznej, tzn. przyczyniają się do jej degradacji.

Burak pastewny oraz marchew pastewna pojawiają się w strukturze zasiewów w gospodarstwach z chowem zwierząt.

Kolejnym zagrożeniem związanym z nadmiernym udziałem tych roślin w płodozmianie są **choroby płodozmianowe**. Niewłaściwe zmianowanie może prowadzić do nagromadzenia w glebie patogenów i szkodników zmniejszających plon i powodujących zmęczenie roli.

Rośliny okopowe w płodozmianie

Obecność okopowych w płodozmianie ma także **pozytywne aspekty dla całokształtu uprawy**. Rośliny te przyczyniają się do redukcji zachwaszczenia poprzez konieczność systematycznego odchwaszczania międzyrzędzi, stymulując jednocześnie kiełkowanie nasion chwastów, co zmniejsza ich liczebność w glebowym banku nasion. Okopowe nie są również wymagające w kwestii przedplonu. Dobrze rosną na oborniku, a dla następczych upraw pozostawiają stanowisko zasobne w składniki odżywcze.

Okopowe w produkcji eko

Gatunki najczęściej wykorzystywane w ekologicznej produkcji to **ziemniak, burak pastewny, marchew pastewna i warzywa**. Burak cukrowy w systemie ekologicznym jest uprawiany

niezmiernie rzadko. Powodem jest na ogół mały areal do uprawy tej rośliny, co kłóci się z opłacalnością produkcji. Ale również wysokie wymagania nawozowe, utrzymanie stanowiska wolnego od chwastów, duże nakłady pracy, a także aspekty ekonomiczne, ponieważ rzadko można sprzedać ten gatunek jako **ekosurowiec**.

Dlatego najczęściej uprawiane warzywo okopowe to ziemniak, zarówno jako produkt konsumpcyjny, jak i roślina paszowa. Burak pastewny oraz marchew pastewna pojawiają się w strukturze zasiewów w gospodarstwach z chowem zwierząt. Udział warzyw jest czynnikiem poprawiającym opłacalność produkcji, gdyż te gatunki można sprzedać bezpośrednio i dzięki temu uzyskać dodatkowy przychód.